Utbildningsutskottets betänkande 1982/83:24

om anslag till utbildning för tekniska yrken (prop. 1982/83:100 och prop. 1982/83:120 bil. 2)

ÅTTONDE HUVUDTITELN

Propositionerna

Regeringen har i proposition 1982/83:100 bilaga 10 (utbildningsdepartementet) under punkt E 4 (s. 403—414) föreslagit riksdagen att

1. bemyndiga regeringen att besluta om ändrad benämning på flygtekniklinjen i enlighet med vad som har förordats i propositionen,
2. bemyndiga regeringen att inrätta en påbyggnadslinje, yrkeshygienikerlinjen, om 60 poäng den 1 juli 1983,
3. fastställa planeringsramar enligt vad som har förordats i propositionen,
4. till Utbildning för tekniska yrken för budgetåret 1983/84 anvisa ett reservationsanslag av 552 073 000 kr.

Vidare har regeringen i proposition 1982/83:120 bilaga 2 (utbildningsdepartementet) under punkt E 4 (s. 3—6) berett riksdagen tillfälle att ta del av vad som i propositionen har anförts om metallurgiskt centrum, teknikcentrum och utbildning inom arbetsmiljöområdet samt om samverkan mellan näringslivet och högskolan i Luleå.

Motionerna

Motioner väckta under allmänna motionstiden vid riksmötet 1982/83

1982/83:206 av Per Olof Håkansson (s) och Kurt Ove Johansson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen föreslagits beträffande högskoleutbildning för fastighets- och bostadsförvaltning.

1982/83:459 av Ingvar Johnsson m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening uttalar att resurser för högskoleutbildning omfördelas så att verksamheten inom fyrstadsregionen (Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg och Lysekil) kan utökas, dels genom fler decentraliserade kurser främst inom teknisk och ekonomisk sektor, dels genom en yrkesteknisk högskola i Trollhättan.

1982/83:589 av Agne Hansson (c) och Gösta Andersson (c) vari yrkas att riksdagen beslutar uttala sig för att yrkesteknisk högskoleutbildning och forskning för träindustri förläggs till Hultsfred.

1982/83:590 av Ing-Marie Hansson m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande högskoleutbildning för fastighets- och bostadsförvaltning.

1982/83:767 av Bengt Wiklund m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna att ingen ändring av antalet intagningsplatser bör ske vid de tre sjöbefälsskolorna i Härnösand, Kalmar och Göteborg för budgetåret 1983/84.

1982/83:948 av Thorbjörn Fälldin m.fl. (c) vari, såvitt nu är i fråga, yrkas

36. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs rörande inriktningen av arkitektutbildningen på förnyelseområdenas problem samt sociala, ekologiska och energirelaterade frågor.

1982/83:950 av Ann-Cathrine Haglund (m) och Bengt Wittbom (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen angående utredning av möjligheterna att inrätta högskolelinje för fastighets- och bostadsförvaltning och om förläggning av sådan utbildning till högskolan i Örebro.

1982/83:958 av Sven-Erik Nordin (c) och Martin Olsson (c) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar att ingen ändring av antalet antagningsplatser bör ske vid någon av de tre sjöbefälsutbildningarna i Härnösand, Kalmar eller Stockholm,

2. att riksdagen beslutar att den statliga tillsynen över Stockholms sjöfartstekniska skola skall upphöra med utgången av innevarande budgetår.

1982/83:1358 av Lars-Ove Hagberg m.fl. (vpk) vari yrkas att riksdagen beslutar att arbetsmiljölinjen vid högskolan i Luleå skall inrättas enligt tidigare fastställda intentioner.

1982/83:1366 av Sven Henricsson (vpk) och Björn Samuelson (vpk) vari yrkas att riksdagen, i avvaktan på förslag från den särskilda kommittén för sjöbefälsutbildningens dimensionering, hos regeringen hemställer att ingen ändring vad gäller sjökaptens- och sjöingenjörslinjerna vid högskolan i Sundsvall/Härnösand företas.

1982/83:1369 av Larz Johansson (c) och Tage Sundkvist (c) vari, såvitt nu är i fråga, yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförs om lokalisering av en tredje yrkesteknisk högskolelinje med inriktning på industriell elektronik till högskolan i Eskilstuna/Västerås,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförs om inrättande av konstruktörslinje i Eskilstuna.

1982/83:1376 av Gunnar Nilsson i Stockholm m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts

om behovet av att snarast inrätta en arbetsmiljölinje vid högskolan i Luleå.

1982/83:1378 av Arne Nygren (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening bör uttala att beteckningen på hälso- och miljövårdslinjen vid Umeå universitet fr.o.m. den 1 juli 1983 ändras till miljö- och hälsoskyddslinjen.

1982/83:1393 av Margareta Winberg m.fl. (s) vari, såvitt nu är i fråga, yrkas

4. att riksdagen uttalar att högskoleutbildningen för fastighets- och bostadsförvaltare förläggs till högskolan i Östersund.

1982/83:1583 av Olle Westberg m.fl. (s) vari — med hänvisning till vad som anförts i den till arbetsmarknadsutskottet remitterade motionen 1982/83:1582 — såvitt nu är i fråga yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om motiven för att i Gävle förlägga den planerade högskoleutbildningen för fastighets- och bostadsförvaltning.

1982/83:1876 av Per-Ola Eriksson (c) vari yrkas att riksdagen fattar beslut om att inrätta en arbetsmiljölinje vid högskolan i Luleå i huvudsak enligt de av UHÄ:s arbetsgrupp föreslagna riktlinjerna.

1982/83:1877 av Sture Ericson m.fl. (s, m, c, fp, vpk) vari yrkas att riksdagen uttalar sig för att den i motionen angivna lokaliseringen till högskolan i Örebro vad gäller livsmedelsindustrilinjen beaktas.

1982/83:1880 av Bertil Fiskesjö (c) och Claes Elmstedt (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om möjligheten att lokalisera yrkesteknisk högskoleutbildning till högskoleenhet som inte redan har sådan utbildning.

1982/83:1885 av Olle Göransson m.fl. (s) vari, såvitt nu är i fråga, yrkas

2. att riksdagen beslutar begära att regeringen snarast utreder förutsättningarna för inrättande av en ny yrkesteknisk högskolelinje med inriktning mot industriell elektronik i Eskilstuna.

1982/83:1898 av Erik Olsson (m) och Per-Richard Molén (m) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär uppskov av planerad minskning av utbildningen av sjökaptener och sjöingenjörer vid högskolan i Sundsvall/Härnösand i avvaktan på att föreslagen utredning framlägger sina förslag och bedömningar.

1982/83:1903 av Rune Rydén m.fl. (m, s, c, fp, vpk) vari yrkas att riksdagen beslutar om de ändringar i planeringsramarna vid universitetet i Lund som föreslås i motionen.

1982/83:1908 av Gunnar Ström m.fl. (s, m, c, fp, vpk) vari yrkas att riksdagen uttalar sig för att den i motionen angivna lokaliseringen till högskolan i Örebro (Karlskoga) vad gäller verkstadsindustrilinjen beaktas.

1982/83:2155 av Mats Olsson m.fl. (s) vari — med hänvisning till vad som anförts i den till arbetsmarknadsutskottet remitterade motionen 1982/83:2154 — yrkas att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna att universitets- och högskoleämbetet bör ges i uppdrag att undersöka möjligheterna att förlägga ytterligare högre utbildning till Blekinge, framför allt inom datateknik och systemvetenskapliga områden.

1982/83:2204 av Gullan Lindblad m.fl. (m, c, fp) vari, såvitt nu är i fråga, yrkas

2. att riksdagen hos regeringen hemställer om utredning rörande möjligheten att omfördela eventuella resurser till data- och elektronikutbildning vid högskolan i Karlstad som en naturlig uppföljning av det regionala projekt som förlagts till Värmland av den statliga dataeffektutredningen (DEU).

Motion väckt med anledning av proposition 1982/83:120

1982/83:2277 av Per Unckel m.fl. (m) vari — med hänvisning till vad som anförts i den till näringsutskottet remitterade motionen 1982/83:2273 — såvitt nu är i fråga yrkas

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om utbildning inom arbetsmiljöområdet.

Utskottet

Planeringsramar

Föredragande statsrådet anför under avsnittet Högskola och forskning, Vissa gemensamma frågor att de utbildningsområden som får ökad kapacitet nästa budgetår i första hand är sådana allmänna utbildningslinjer som kan antas leda till yrkesverksamhet inom arbetsmarknadsområden av särskild betydelse för att stärka Sveriges ekonomiska och industriella konkurrenskraft. Berörda utbildningar är också av betydelse för rekryteringen av forskarstuderande inom forskningsområden som bidrar till utveckling av bl.a. ny teknik.

Riksdagen fastställde föregående år planeringsramar inom den tekniska yrkesutbildningen för innevarande budgetår på grundval av förslag dels i budgetpropositionen (UbU 1981/82:24, rskr 1981/82:312), dels i samband med tilläggsbudget I (prop. 1982/83:25, UbU 1982/83:11, rskr 1982/83:114).

Föredragande statsrådet förordar under förevarande anslag att planeringsramarna för civilingenjörslinjerna och de matematisk-naturvetenskapliga linjerna nästa budgetår sammanlagt skall avse lika många platser som innevarande budgetår, inkl. de platser som tillkom i samband med besluten om tilläggsbudget I, med undantag av 15 platser på väg- och vattenbyggnadslinjen i Lund.

Datatekniklinjen har byggts ut innevarande budgetår (prop. 1981/82:100, UbU 1981/82:24, rskr 1981/82:312, prop. 1982/83:25, UbU 1982/83:11, rskr 1982/83:114). Linjen är anordnad vid universitetet i Linköping med 96 nybörjarplatser, universitetet i Lund med 30 platser, Chalmers tekniska högskola i Göteborg med 60 platser och högskolan i Luleå med 30 platser.

I årets budgetproposition föreslås en utbyggnad av datatekniklinjen genom omfördelning av platser från andra linjer. Föredragande statsrådet föreslår att linjen skall anordnas även vid tekniska högskolan i Stockholm med 60 nybörjarplatser. Samtidigt föreslås en minskning med sammanlagt 60 platser vid tekniska högskolan på *elektrotekniklinjen, teknisk fysik-linjen* och *väg- och vattenbyggnadslinjen*.

Vidare föreslås att 30 platser skall omfördelas från elektrotekniklinjen till datatekniklinjen vid Chalmers tekniska högskola.

Utskottet tillstyrker att datatekniklinjen dels etableras vid tekniska högskolan i Stockholm, dels får ökat antal platser vid Chalmers tekniska högskola i enlighet med vad som förordas i budgetpropositionen.

Enligt budgetpropositionen skall datatekniklinjen få oförändrat 30 platser vid universitetet i Lund och oförändrat 96 platser vid universitetet i Linköping.

I motion 1982/83:1903 yrkas att datatekniklinjen vid universitetet i Lund skall få byggas ut med 30 platser nästa budgetår i enlighet med universitets- och högskoleämbetets (UHÄ) anslagsframställning. Ökningen skall enligt motionen åstadkommas genom en omfördelning av platser från andra linjer. Enligt motionen bör teknisk fysik-linjen minskas med 5 platser, *maskintekniklinjen* med 11 och elektrotekniklinjen med 14.

Utskottet tillstyrker den i motion 1982/83:1903 förordade omfördelningen. Vidare förordar utskottet att antalet platser på maskintekniklinjen vid universitetet i Linköping — enligt ett av universitetet framfört önskemål — ökas med 24 till 120 genom att sammanlagt 24 platser förs över från andra linjer där, nämligen 6 från datatekniklinjen, 4 från *industriell ekonomilinjen* och 12 från *teknisk fysik och elektrotekniklinjen* samt 2 från *datavetenskapliga linjen* inom den för vissa linjer gemensamma ram som betecknas b). Utskottet föreslår att riksdagen fastställer planeringsramar för samtliga här berörda linjer i enlighet med vad utskottet förordat för universiteten i Lund och Linköping och i övrigt i enlighet med proposition 1982/83:100.

Sjöbefälsutbildning finns vid Chalmers tekniska högskola i Göteborg, högskolan i Kalmar och högskolan i Sundsvall/Härnösand.

I anslagsframställningen för budgetåret 1983/84 har UHÄ föreslagit i stort sett oförändrad kapacitet för sjöbefälsutbildningen nästa budgetår jämfört med den kapacitet som finns innevarande budgetår för utbildning enligt både den äldre och den nya studieordningen.

Enligt föredragande statsrådet har förutsättningarna för sjöbefälsutbild-

Rättelse: S. 5, rad 1 Står: *datatekniska linjen.* Rättat till: *datatekniklinjen* S. 5, rad 33 Står: *datatekniklinjen* Rättat till *datavetenskapliga linjen*

ningen delvis förändrats sedan riksdagen vid riksmötet 1978/79 beslöt om nya utbildningslinjer samt om dimensionering och lokalisering av utbildningen (prop. 1978/79:71, UbU 1978/79:24, rskr 1978/79:206). Antalet nybörjarplatser har minskats under senare år. Trots detta finns det enligt statsrådet ett stort antal outnyttjade platser i Härnösand och Kalmar. Samtidigt har en privat sjöbefälsutbildning, Stockholms sjöfartstekniska skola, startat höstterminen 1981. Genom beslut av den dåvarande regeringen den 17 juni 1982 står skolan under statlig tillsyn budgetåren 1981/82 och 1982/83.

Med hänsyn till att en kommitté (U 1982:08, Dir. 1982:66) f.n. arbetar med frågor som rör sjöbefälsutbildningens dimensionering och lokalisering anser föredragande statsrådet att några större förändringar i sjöbefälsutbildningens dimensionering inte bör göras nästa budgetår. Dock förordas en tillfällig minskning av antalet nybörjarplatser på sjökaptenslinjen och sjöingenjörslinjen. Föredragande statsrådet redovisar att högskolan i Sundsvall/Härnösand innevarande budgetår endast har nio studerande på sjökaptenslinjen och att utbildningen på sjöingenjörslinjen inställts, då endast två studerande sökt till linjen. Statsrådet anser det inte sannolikt att rekryteringen förbättras nästa budgetår och förordar att det inte görs någon antagning till dessa båda linjer vid högskolan i Sundsvall/Härnösand nästa budgetår.

Enligt motionerna 1982/83:767 och 1982/83:958 (yrkande 1) skall utbildningskapaciteten för sjökaptenslinjen och sjöingenjörslinjen nästa budgetår inte ändras vid någon av de tre högskolorna med sjöbefälsutbildning i förhållande till den kapacitet som finns innevarande budgetår. I motion 1982/83:1366 yrkas att riksdagen skall fastställa oförändrade planeringsramar för sjökaptenslinjen och sjöingenjörslinjen vid högskolan i Sundsvall/Härnösand, dvs. 24 nybörjarplatser för resp. linje. I motion 1982/83:1898 yrkas uppskov med den förordade minskningen av sjökaptenslinjen och sjöingenjörslinjen vid högskolan i Sundsvall/Härnösand i avvaktan på resultaten av den nu pågående utredningen om sjöbefälsutbildningen. Även i de tre övriga motionerna hänvisas till den pågående utredningen. I motionerna framhålls även att rekryteringen till den statliga sjöbefälsutbildningen påverkats av att sjöbefälsutbildning vid Stockholms sjöfartstekniska skola startat. I motionerna påpekas vidare att rekryteringsunderlaget för sjökaptens- och sjöingenjörslinjerna torde förbättras de närmast kommande åren, då drift- och underhållstekniska linjen i gymnasieskolan byggs ut och därmed fler blir behöriga att antas till styrmans- och maskinteknikerlinjerna i högskolan. Dessa två linjer är i sin tur grunden för utbildningen på sjökaptens- resp. sjöingenjörslinjerna.

Mot bakgrund av att utredningsarbete om sjöbefälsutbildningen nu pågår anser utskottet att utbildning på sjökaptenslinjen och sjöingenjörslinjen skall få bedrivas nästa budgetår på de tre utbildningsorterna, om det finns minst tolv antagna, som vid den tidpunkt antagningsmyndigheten bestämmer, förklarat att de skall påbörja utbildningen. Regeringen bör

bemyndigas att fatta beslut om fördelning av utbildningsplatser på de tre orterna sedan det står klart hur många som sökt till resp. ort. Vägledande skall därvid vara vad utskottet nyss anfört om minimiantal antagna som förklarat att de avser påbörja utbildningen samt att fördelningen på orter skall ske inom den totala planeringsram som anges i budgetpropositionen för resp. linje. Riksdagen bör således med anledning av proposition 1982/83: 100 samt de nu aktuella motionsyrkandena fastställa planeringsramar för sjökaptenslinjen och sjöingenjörslinjen i enlighet med vad utskottet förordat och bemyndiga regeringen att fördela nybörjarplatser på dessa linjer på de villkor som utskottet angivit.

Utskottet har inget att erinra mot övriga föreslagna planeringsramar för sjöbefälsutbildningen, dvs. för styrmanslinjen, maskinteknikerlinjen och radiokommunikationslinjen och föreslår att riksdagen fastställer dem.

I motion 1982/83:958 (yrkande 2) hemställs att riksdagen skall besluta att den statliga tillsynen över Stockholms sjöfartstekniska skola skall upphöra med utgången av innevarande budgetår.

Som utskottet redovisat står denna skola under statlig tillsyn t. o. m. innevarande budgetår. Frågan om statlig tillsyn över skolan kommer enligt vad utskottet erfarit att behandlas av kommittén om sjöbefälsutbildningen. Utskottet föreslår med hänvisning härtill att riksdagen inte gör något uttalande i frågan utan avslår motion 1982/83:958 yrkande 2.

Föredragande statsrådet erinrar under avsnittet Högskola och forskning, Vissa gemensamma frågor om att kortare teknisk utbildning inom högskolan finns i form av *yrkesteknisk högskoleutbildning* (YTH) och driftteknikerutbildning. Det finns enligt statsrådets mening skäl som talar för att utbudet av kortare teknisk utbildning inom högskolan bör vidgas. Sådan utbildning skulle bl. a. kunna rikta sig till elever från tvååriga yrkesinriktade linjer i gymnasieskolan. Frågan om en sådan vidgning rymmer flera praktiska och principiella problem. En närmare analys av dessa problem skall därför göras.

YTH har i genomsnitt byggts ut med en grupp om 30 studerande om året. Enligt föredragande statsrådet är det angeläget att utbyggnaden sker i snabbare takt. Förslag om utbyggnad dels på en ort som redan har YTH, dels på en ort där YTH inte finns förut läggs fram. Utskottet tar i det följande upp dessa förslag och förslag som förs fram i motioner. Utskottet tar emellertid först upp ett motionsyrkande av mera principiell art.

Enligt motion 1982/83:1880 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna att det måste finnas en möjlighet att lokalisera YTH även till högskoleort som inte redan har sådan utbildning. Motionärerna hänvisar bl. a. till att det finns en betydande beredskap vid högskoleorterna att öka utbudet av YTH och till den betydelse en YTH-linje enligt dem kan ha för en högskoleorts närregion.

Utskottet erinrar om att när försöksverksamheten med YTH startade

framhölls att den grundläggande högskoleutbildningen inkl. YTH skall ses som en helhet och att de samlade resurserna för sådan utbildning skall utnyttjas så effektivt som möjligt genom sambruk av personal, lokaler, utrustning m. m. Vid valet av högskoleorter för YTH skulle den industrigren som svarar mot en viss YTH-linje vara väl företrädd på den ort eller inom det område där utbildning inom linjen anordnas. Enligt 1968 års utbildningsutredning (U 68) föreligger flera skäl för att förlägga YTH till orter med bred uppsättning av linjer och varianter inom högskoleutbildningen. Vid den fortsatta utbyggnaden har eftersträvats att nå en sådan omfattning av YTH att den möjliggör en basorganisation i form av fasta lärartjänster, viss adminstration m. m. i syfte att uppnå både stabilitet och flexibilitet. En omfattande utvärdering av YTH-verksamheten har nyligen avslutats och skall inom kort redovisas för UHÄ. UHÄ avser att, med resultaten av utvärderingen som grund, följa upp och pröva YTH:s mål, innehåll, lokalisering och linjeorganisation. Enligt vad utskottet inhämtat skall detta arbete påbörjas under våren 1983. Enligt utskottets uppfattning är det inte lämpligt att riksdagen nu tar ställning till den principiella fråga som tas upp i motionen, nämligen möjligheten att sprida YTH till högskoleorter som inte redan har sådan utbildning. I avvaktan på resultaten av UHÄ:s kommande arbete med YTH-frågorna bör riksdagen avslå motion 1982/83:1880.

Nästa budgetår kommer en ny linje, textil- och konfektionsindustrilinjen, att starta i Borås i enlighet med riksdagens beslut vid riksmötet 1981/82 (prop. 1981/82:100, UbU 1981/82:24, rskr 1981/82:312). Föredragande statsrådet förordar att YTH byggs ut nästa läsår även genom att verkstadsindustrilinjen etableras med 30 platser vid högskolan i Sundsvall/Härnösand. Särskilda medel föreslås anvisas för denna utbildning. Det fortsatta planeringsarbetet bör enligt föredragande statsrådet utgå från att ytterligare en linje skall förläggas till högskolan i Sundsvall/Härnösand budgetåret 1984/85, med inriktning mot processindustrin/pappers- och massaområdet. Vidare bör en ny modell för utbyggnad av YTH prövas vid högskolan i Karlstad. Inom en total ram av 60 platser skall — utöver den redan etablerade sågverksindustrilinjen — utbildning inom verkstadsindustriområdet och det underhållstekniska området erbjudas. Utbyggnaden föreslås påbörjas nästa budgetår med 15 nya platser för underhållsteknisk utbildning inom den befintliga sågverksindustrilinjen. Utbildningen skall dock inte begränsas till sågverkens underhåll. Fr. o. m. den 1 juli 1984 avses utbildningen byggas ut med ytterligare 15 platser, då även verkstadsindustrilinjen skall förläggas till högskolan i Karlstad.

Utskottet har inget att erinra mot den föreslagna utbyggnaden av YTH nästa budgetår och föreslår att riksdagen fastställer föreslagna planeringsramar och anvisar begärda medel härför. I vad avser den ytterligare utbyggnad av YTH som aviseras för budgetåret 1984/85 anser dock utskottet att en eventuell etablering av ytterligare en YTH-linje vid högskolan i

Sundsvall/Härnösand med inriktning mot processindustrin/pappers- och massaområdet inte får planeras så att den tar bort rekryteringsunderlaget för den pappers- och pappersmasseindustrilinje som redan finns i Markaryd. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

I ett antal motioner förs fram förslag dels om en ny YTH-linje, dels om lokalisering av redan existerande YTH-linjer till nya orter. En komplettering av de två befintliga linjerna vid högskolan i Eskilstuna/Västerås med en ny linje inom området industriell elektronik föreslås i motionerna 1982/83:1369 yrkande 2 och 1982/83:1885 yrkande 2. Enligt yrkande 3 i motion 1982/83:1369 bör dessutom en konstruktörslinje inrättas i Eskilstuna. I motion 1982/83:459 yrkas att YTH skall etableras i Trollhättan. Vidare bör enligt motionen resurser omfördelas för att flera decentraliserade utbildningar främst inom teknisk och ekonomisk sektor skall kunna förläggas till Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg och Lysekil. YTH och forskning inom det trätekniska området bör enligt motion 1982/83:589 lokaliseras till Hultsfred. Två YTH-linjer lokaliserade till Örebro föreslås i motionerna 1982/83:1877 (livsmedelsindustrilinjen) och 1982/83:1908 (verkstadsindustrilinjen).

Utskottet vill med anledning av motionerna anföra följande.

UHÄ kommer inom kort att starta planering för den fortsatta utbyggnaden av YTH, m. m. Vidare har UHÄ i anslagsframställningen för budgetåret 1983/84 anmält sin avsikt att i samband med den fortsatta långsiktiga planeringen ta ställning bl. a. till föreliggande förslag om YTH inom elektroteknikområdet och transportområdet. UHÄ avser vidare att utreda frågan om YTH för det polymertekniska området, inkl. plast- och gummiindustrin. När pågående utredningsarbete om YTH inom storhushållsområdet avslutats avser UHÄ att återkomma med förslag även beträffande detta område. Utskottet utgår självfallet från att UHÄ — som har ansvaret för att planeringen av all grundläggande högskoleutbildning blir samordnad mellan regionerna och för landet i dess helhet — i det kommande planeringsarbetet tar del av det utredningsmaterial m. m. som högskoleenheter, regionstyrelser och branschorganisationer tagit fram beträffande nya YTH-linjer och lokalisering till nya högskoleorter. Riksdagen bör därför inte uttala sig om någon särskild linje eller ort innan ett fullständigt planeringsunderlag föreligger. Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna 1982/83:459 i denna del, 1982/83:589, 1982/83:1369 yrkande 2, 1982/83:1877, 1982/83:1885 yrkande 2 och 1982/83:1908. Frågor om att disponera tillgängliga resurser för decentraliserad utbildning avgörs lokalt. Riksdagen bör därför avslå motion 1982/83:459 även i denna del. Med hänvisning till att planering och anordnande av lokala linjer åvilar regionstyrelser och högskoleenheter och till att frågor om kortare tekniska utbildningar nu skall analyseras genom initiativ av chefen för utbildningsdepartementet föreslår utskottet att riksdagen avslår även yrkande 3 i motion 1982/83:1369.

Riksdagen föreslås bemyndiga regeringen att inrätta en påbyggnadslinje, *yrkeshygienikerlinjen*, om 60 poäng den 1 juli 1983.

Utskottet tillstyrker att den föreslagna linjen inrättas och föreslår att riksdagen ger regeringen bemyndigande att besluta härom.

Utskottet har inget att erinra mot vad som har förordats i proposition 1982/83:100 om *planeringsramar i övrigt* inom sektorn för utbildning för tekniska yrken och föreslår att riksdagen fastställer dem.

Ändrad benämning av linjer

Utskottet tillstyrker att den nuvarande *flygtekniklinjen* får nytt namn och fr. o. m. den 1 juli 1983 benämns farkostteknikliniен. Riksdagen bör således bemyndiga regeringen att besluta om denna ändring av linjens namn.

I motion 1982/83:1378 yrkas att riksdagen skall uttala att *hälso- och miljövårdslinjen* fr. o. m. den 1 juli 1983 skall få benämningen miljö- och hälsoskyddslinjen. Motionären hänvisar till att de kommunala hälsovårdsnämnderna fr. o. m. detta datum kommer att benämnas miljö- och hälsoskyddsnämnderna.

Enligt vad utskottet inhämtat avser UHÄ att i anslagsframställningen för budgetåret 1984/85 överväga frågan om benämning av linjen. Med hänvisning härtill föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1982/83:1378.

Utbildning inom arbetsmiljöområdet

På regeringens uppdrag har UHÄ låtit utreda frågan om utbildning inom arbetsmiljöområdet (UHÄ-rapport 1982:10). På grundval av utredningsrapporten och remissyttranden över denna har UHÄ hösten 1982 föreslagit regeringen att en ny linje, arbetsmiljölinjen om 160 poäng, skall inrättas inom sektorn för utbildning för tekniska yrken och lokaliseras till högskolan i Luleå. UHÄ har beräknat kostnaden för linjen till 3,6 milj. kr., vartill kommer kostnader för investeringar i lokaler och utrustning om lägst 5 milj. kr.

Föredragande statsrådet konstaterar i budgetpropositionen att det vid remissbehandlingen framkommit mycket delade uppfattningar om behovet av en särskild civilingenjörsutbildning inom arbetsmiljöområdet. Flera alternativ till utbildning har därvid nämnts, t. ex. i form av påbyggnadsutbildningar eller inriktning inom någon befintlig utbildning. Med hänsyn till det statsfinansiella läget förordas att utbildningsbehovet inte tillgodoses genom en linje. I stället förordas att den inriktning mot arbetsvetenskap som redan finns inom den nuvarande maskintekniklinjen utvecklas och

profileras starkare mot arbetsmiljöområdet. För denna utveckling beräknas 250 000 kr.

I proposition 1982/83:120 om utveckling av Norrbotten föreslås bl. a. att medel skall anvisas för lokaler vid högskolan i Luleå (bil. 2, punkt I 1). Detta förslag kommer utskottet att behandla i ett senare betänkande.

I samma proposition (bil. 2, punkt E 4) anför föredragande statsrådet att de nya lokalerna vid högskolan i Luleå öppnar möjligheten att bl. a. tillgodose behovet av lokaler för en fullständig utbildningslinje inom arbetsmiljöområdet. Enligt propositionen bör UHÄ:s förslag om en fyraårig utbildning i princip kunna ligga till grund för utformningen av en sådan linje. Föredragande statsrådet avser att återkomma i frågan om utbildning inom arbetsmiljöområdet i samband med beredningen av budgetpropositionen för budgetåret 1984/85. Riksdagen bereds nu tillfälle att ta del av vad som anförts.

I två motioner, 1982/83:1358 och 1982/83:1876, yrkas att riksdagen skall besluta att inrätta en arbetsmiljölinje. Linjen skall enligt motion 1982/83:1358 utformas i enlighet med tidigare intentioner. Enligt motion 1982/83:1876 skall linjen utformas enligt det förslag som avlämnats av en arbetsgrupp tillsatt av UHÄ. I motionerna beräknas inte medel för utbildningen, varför motionärerna torde avse att utbildningen skall starta efter budgetåret 1983/84. Riksdagen bör enligt motion 1982/83:1376 som sin mening ge regeringen till känna behovet av att en arbetsmiljölinje snarast inrättas vid högskolan i Luleå i enlighet med det förslag som UHÄ:s arbetsgrupp avlämnade.

I motion 1982/83:2277 yrkande 3 (med motivering i mot. 1982/83:2273) yrkas att riksdagen skall ge regeringen till känna att ytterligare förbättringar av utbildningen inom arbetsmiljöområdet i första hand bör tillgodoses inom ramen för enstaka kurser. I det rådande statsfinansiella läget kan motionärerna inte tillstyrka en ny arbetsmiljöutbildning. Motionärerna anser att denna utbildning inte kan sättas före t. ex. en förbättrad ekonom- eller ingenjörsutbildning.

Utskottet utgår från att förslag om en arbetsmiljölinje vid högskolan i Luleå kommer att föreläggas riksdagen i budgetpropositionen för budgetåret 1984/85. Utskottet anser att riksdagen inte nu bör göra något uttalande om den närmare utformningen av en framtida utbildning inom arbetsmiljöområdet, då denna fråga som tidigare redovisats kommer att tas upp i samband med beredningen av budgetpropositionen för budgetåret 1984/85.

Mot denna bakgrund bör enligt utskottets uppfattning inte någon ändring ske nästa budgetår i fråga om den existerande inriktningen mot arbetsvetenskap inom maskintekniklinjen i Luleå. De i budgetpropositionen beräknade medlen, 250 000 kr., för utveckling av denna utbildning behövs således inte varför anslaget till utbildning för tekniska yrken bör minskas med detta belopp. Med hänvisning till det anförda föreslår utskot-

tet att riksdagen avslår motionerna 1982/83:1358, 1982/83:1376, 1982/83:1876 och 1982/83:2277 yrkande 3.

Medelsberäkningen under anslaget Utbildning för tekniska yrken

I enlighet med utskottets ställningstagande i det föregående till frågan om utbildning inom arbetsmiljöområdet föreslår utskottet, som i övrigt inte har något att erinra mot medelsberäkningarna under förevarande anslag, att riksdagen för budgetåret 1983/84 anvisar ett med 250 000 kr. minskat reservationsanslag av 551 823 000 kr.

Metallurgiskt centrum och teknikcentrum i Luleå samt samverkan mellan näringslivet och högskolan i Luleå

I proposition 1982/83:120 (bil. 2) om utveckling av Norrbotten bereds riksdagen tillfälle att ta del av vad som anförts om ett *metallurgiskt centrum* i Luleå. Föredragande statsrådet erinrar om att UHÄ fått i uppdrag att utreda bl. a. förutsättningarna för en flyttning av den tunga processmetallurgiska utbildningen och forskningen från tekniska högskolan i Stockholm till högskolan i Luleå, där andra delar av den bergsvetenskapliga utbildningen finns sedan år 1972. Enligt statsrådet avser UHÄ att redovisa uppdraget i samband med anslagsframställningen för budgetåret 1984/85. Statsrådet anför att en satsning på materialteknik/metallurgi skulle kunna få positiva effekter för högskolan och regionen. Omfattningen av en sådan satsning måste dock bedömas i förhållande till de resurser som kan ställas till förfogande för en utbyggnad av hela det materialtekniska utbildnings- och forskningsområdet. Statsrådet avser att återkomma till regeringen i frågan i samband med en samlad bedömning av utvecklingen inom detta område sedan UHÄ redovisat sitt uppdrag.

Föredragande statsrådet redogör vidare för den försöksverksamhet med information riktad till främst barn och ungdom vid ett *teknikcentrum* som f. n. prövas vid högskolan i Luleå med stöd bl. a. från forskningsrådsnämnden. Statsrådet är positivt inställd till verksamheten, särskilt med tanke på att den erbjuder en möjlighet att väcka intresset för teknik hos flickor och att den ger möjligheter att knyta samman teknik och pedagogik inom högskolan i Luleå. Innan ställning tas till ett permanent teknikcentrum måste dock försöksverksamheten utvärderas. I begränsad omfattning bör lokaler för verksamheten kunna planeras i samband med den utbyggnad av lokaler vid högskolan som förordas i propositionen. Riksdagen bereds tillfälle ta del av vad som anförs även i denna fråga.

Riksdagen bereds slutligen tillfälle att ta del av vad som anförs om möjligheterna till *samverkan mellan näringslivet och högskolan i Luleå*. I bilaga 6 (s. 5 och 12) till proposition 1982/83:120 förordar chefen för industridepartementet att 200 milj. kr. anvisas under industrihuvudtiteln

för särskilda regionalpolitiska insatser i Norrbottens län under de närmaste tre budgetåren. Medel från detta anslag skall få användas bl. a. till att låta nyexaminerade civilingenjörer och högskoleutbildade ekonomer under viss tid arbeta i små och medelstora företag. Chefen för utbildningsdepartementet anför i bilaga 2 (s. 5) att erfarenheterna från den hittillsvarande verksamheten varit mycket goda och förordar att den får fortsätta under en treårsperiod. Verksamheten skall samplaneras med kontaktforskarverksamheten.

Utskottet har inget att erinra mot vad som anförts i proposition 1982/83:120 om metallurgiskt centrum och teknikcentrum i Luleå samt om samverkan mellan näringslivet och högskolan i Luleå. Utskottet föreslår därför att riksdagen lägger till handlingarna vad som anmälts i dessa frågor.

Övriga frågor

I motion 1982/83:206 föreslås att *högskoleutbildning för fastighets- och bostadsförvaltning* bör lokaliseras till universitetet i Lund. Enligt motionerna 1982/83:590 och 1982/83:1583 yrkande 2 bör sådan utbildning lokaliseras till högskolan i Gävle/Sandviken, enligt motion 1982/83:950 till högskolan i Örebro samt enligt motion 1982/83:1393 yrkande 4 till högskolan i Östersund.

Under innevarande riksmöte uttalade riksdagen med anledning av motionsyrkanden att regeringen bör följa utvecklingen inom utbildningen inom fastighetsförvaltningsområdet och överväga vilka åtgärder som behövs för att förstärka ifrågavarande utbildningar (UbU 1982/83:5, rskr 1982/83:49). En arbetsgrupp inom regeringskansliet har sedermera lagt fram förslag om högskoleutbildning för fastighets- och bostadsförvaltning.

Utskottet har inhämtat att arbete f. n. pågår inom regeringskansliet med att på grundval av arbetsgruppens förslag utforma ett uppdrag till UHÄ att överväga och komma in med förslag om utbildning för fastighets- och bostadsförvaltning. Med hänvisning härtill föreslår utskottet att riksdagen avslår motionerna 1982/83:206, 1982/83:590, 1982/83:950, 1982/83:1393 yrkande 4 och 1982/83:1583 yrkande 2.

UHÄ bör enligt motion 1982/83:2155 få i uppdrag att undersöka möjligheterna att förlägga ytterligare högre utbildning till Blekinge, framför allt *utbildning inom de datatekniska och systemvetenskapliga områdena.* Motionärerna anser att det är en betydande nackdel för länets fortsatta utveckling att länet inte kommit i fråga vid utbyggnaden av högskoleorterna.

I motion 1982/83:2204 (yrkande 2) hemställs om en utredning av möjligheterna att omfördela eventuella resurser till *data- och elektronikutbildning* vid högskolan i Karlstad som uppföljning av ett regionalt projekt

inom detta område. I motionen antyds att resurser för utbildningen skulle kunna tas från medel till arbetsmarknadspolitiska insatser.

Utskottet erinrar om att det enligt gällande planeringsordning är regionstyrelserna som fördelar medel från anslaget till lokala och individuella linjer och enstaka kurser. Det ankommer således på regionstyrelserna att avgöra om medel skall anvisas för lokala linjer inom de områden som berörs i motionerna. På grundval av planeringsunderlag från lokala, regionala och centrala myndigheter fattar regering och riksdag beslut om inrättande och lokalisering av allmänna utbildningslinjer. Några förslag om lokalisering av allmänna utbildningslinjer i enlighet med motionärernas önskemål har inte förts fram av UHÄ inför budgetåret 1983/84. Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att riksdagen avslår motionerna 1982/83:2155 och 1982/83:2204 yrkande 2.

Riksdagen bör enligt motion 1982/83:948 (yrkande 36) som sin mening ge regeringen till känna att *arkitektutbildningen* skall få en inriktning som bättre tillgodoser aktuella behov, t. ex. förnyelseområdenas problem samt sociala, ekologiska och energirelaterade frågor.

Frågan om arkitektutbildningens dimensionering m. m. övervägs f. n. inom UHÄ. Arbete pågår även beträffande arkitekturforskningens betydelse för den grundläggande utbildningen. Under anslaget Tekniska fakulteterna anför föredragande statsrådet att hon utgår från att detta arbete skall kunna leda till en förbättrad grundutbildning för arkitekter.

I den nu gällande utbildningsplanen för arkitektlinjen anges som mål för utbildningen bl. a. att den skall ge kunskap om den byggda miljön och dess påverkan på människors levnadsvillkor. Utbildningen skall vidare hos den studerande utveckla ansvar för människa, natur och samhälle och förmåga att inse och klarlägga konsekvenserna av olika utformningar av bebyggelse och människopåverkad miljö. Utbildningen skall också ge insikt om energins och andra naturresursers begränsning och vikten av att dessa resurser tas till vara.

Utskottet föreslår mot bakgrund av vad som här redovisats om pågående arbete inom UHÄ och vad som redan finns inskrivet i utbildningsplanen för arkitektlinjen att riksdagen avslår motion 1982/83:948 yrkande 36.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med anledning av proposition 1982/83:100 och med bifall till motion 1982/83:1903 fastställer planeringsramar i enlighet med vad utskottet förordat för datateknikliniен, elektrotekniklinjen, teknisk fysik-linjen, väg- och vattenbyggnadslinjen, maskinteknikliniен, industriell ekonomi-linjen, teknisk fysik och elektrotekniklinjen samt linjer enligt b),

2. att riksdagen med anledning av proposition 1982/83:100 samt motionerna 1982/83:767, 1982/83:958 yrkande 1, 1982/83:1366 och 1982/83:1898 fastställer planeringsramar för sjökaptenslinjen och sjöingenjörslinjen i enlighet med vad utskottet förordat och bemyndigar regeringen att fördela nybörjarplatser på dessa linjer på de villkor som angivits av utskottet,
3. att riksdagen fastställer planeringsramar för maskintekniker-linjen, styrmanslinjen och radiokommunikationslinjen i enlighet med vad som förordats i proposition 1982/83:100,
4. att riksdagen beträffande statlig tillsyn över Stockholms sjöfartstekniska skola avslår motion 1982/83:958 yrkande 2,
5. att riksdagen beträffande lokalisering av yrkesteknisk högskoleutbildning avslår motion 1982/83:1880,
6. att riksdagen fastställer planeringsramar för de yrkestekniska linjerna enligt vad som förordats i proposition 1982/83:100,
7. att riksdagen beträffande utbyggnad av yrkesteknisk högskoleutbildning vid högskolan i Sundsvall/Härnösand med anledning av proposition 1982/83:100 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,
8. att riksdagen beträffande yrkesteknisk högskoleutbildning m. m. i Trollhättan avslår motion 1982/83:459,
9. att riksdagen beträffande yrkesteknisk högskoleutbildning m. m. i Hultsfred avslår motion 1982/83:589,
10. att riksdagen beträffande yrkesteknisk högskoleutbildning med inriktning mot industriell elektronik vid högskolan i Eskilstuna/Västerås avslår motionerna 1982/83:1369 yrkande 2 och 1982/83:1885 yrkande 2,
11. att riksdagen beträffande konstruktörslinje vid högskolan i Eskilstuna/Västerås avslår motion 1982/83:1369 yrkande 3,
12. att riksdagen beträffande lokalisering av livsmedelsindustrilinjen till högskolan i Örebro avslår motion 1982/83:1877,
13. att riksdagen beträffande lokalisering av verkstadsindustrilinjen till högskolan i Örebro avslår motion 1982/83:1908,
14. att riksdagen med bifall till proposition 1982/83:100 bemyndigar regeringen att inrätta en påbyggnadslinje, yrkeshygienikerlinjen, om 60 poäng den 1 juli 1983,
15. att riksdagen fastställer planeringsramar i övrigt för sektorn för utbildning för tekniska yrken i enlighet med vad som förordats i proposition 1982/83:100,
16. att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om ändrad benämning på flygtekniklinjen i enlighet med vad som förordats i proposition 1982/83:100,
17. att riksdagen beträffande benämningen av hälso- och miljövårdslinjen avslår motion 1982/83:1378,

18. att riksdagen beträffande utbildning inom arbetsmiljöområdet med anledning av proposition 1982/83:120 och med avslag på proposition 1982/83:100 samt motionerna 1982/83:1358, 1982/83:1376, 1982/83:1876 och 1982/83:2277 yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,
19. att riksdagen med anledning av proposition 1982/83:100 till *Utbildning för tekniska yrken* för budgetåret 1983/84 anvisar ett reservationsanslag av 551 823 000 kr.,
20. att riksdagen lägger till handlingarna vad som anmälts i proposition 1982/83:120 om metallurgiskt centrum, teknikcentrum samt samverkan mellan näringslivet och högskolan i Luleå,
21. att riksdagen beträffande lokalisering av utbildning för fastighets- och bostadsförvaltning avslår motionerna 1982/83:206, 1982/83:590, 1982/83:950, 1982/83:1393 yrkande 4 och 1982/83:1583 yrkande 2,
22. att riksdagen beträffande datateknisk och systemvetenskaplig utbildning i Blekinge län avslår motion 1982/83:2155,
23. att riksdagen beträffande data- och elektronikutbildning vid högskolan i Karlstad avslår motion 1982/83:2204 yrkande 2,
24. att riksdagen beträffande visst innehåll i arkitektutbildningen avslår motion 1982/83:948 yrkande 36.

Stockholm den 21 april 1983

På utbildningsutskottets vägnar
GEORG ANDERSSON

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Georg Andersson (s), Kerstin Göthberg (c), Per Unckel (m), Bengt Wiklund (s), Lars Gustafsson (s), Rune Rydén (m), Helge Hagberg (s), Lennart Bladh (s), Pär Granstedt (c), Iris Mårtensson (s), Göran Allmér (m), Jörgen Ullenhag (fp), Gunnar Hökmark (m), Margot Wallström (s) och Sonia Thomasson (vpk).

Reservationer

1. Sjökaptenslinjen och sjöingenjörslinjen (mom. 2)

Per Unckel (m), Rune Rydén (m), Göran Allmér (m), Jörgen Ullenhag (fp) och Gunnar Hökmark (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Mot bakgrund" och på s. 7 slutar "utskottet angivit" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser i likhet med föredragande statsrådet att en tillfällig minskning av antalet nybörjarplatser på sjökaptenslinjen och sjöingenjörslinjen bör göras nästa budgetår. Med tanke på de rekryteringsproblem som högskolan i Sundsvall/Härnösand haft bör någon antagning inte göras nästa budgetår på sjökaptenslinjen och sjöingenjörslinjen där. Motionsförslagen om oförändrad utbildningskapacitet nästa budgetår i Härnösand skulle kunna innebära avsevärt ökade kostnader i förhållande till vad som beräknats i budgetpropositionen beträffande sjöbefälsutbildningen. En sådan kostnadsökning kan utskottet inte tillstyrka. Någon överföring av resurser från högskolan i Kalmar och Chalmers tekniska högskola för att göra utbildning i Härnösand möjlig kan utskottet inte heller tillstyrka. Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att riksdagen med avslag på motionerna 1982/83:767, 1982/83:958 yrkande 1, 1982/83:1366 och 1982/83:1898 fastställer planeringsramar för sjökaptenslinjen och sjöingenjörslinjen i enlighet med vad som anförts i proposition 1982/83:100.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. att riksdagen med avslag på motionerna 1982/83:767, 1982/83:958 yrkande 1, 1982/83:1366 och 1982/83:1898 fastställer planeringsramar för sjökaptenslinjen och sjöingenjörslinjen i enlighet med vad som förordats i proposition 1982/83:100,

2. Lokalisering av yrkesteknisk högskoleutbildning (mom. 5)

Kerstin Göthberg (c) och Pär Granstedt (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 7 börjar "Utskottet erinrar" och på s. 8 slutar "motion 1982/83:1880" bort ha följande lydelse:

Utskottet instämmer med vad som anförs i motion 1982/83:1880 om att det bör vara möjligt att i fortsättningen generellt utgå från att YTH skall kunna lokaliseras till högskoleorter som inte tidigare har sådan högskoleutbildning. Det måste vara möjligt att ta till vara den beredskap och planering som finns vid de högskoleorter som i dag inte har YTH. Genom en mera decentraliserad utbyggnad av YTH kan verksamheten bättre tillgodose särskilda utbildningsbehov i olika delar av landet. En utgångs-

punkt för UHÄ:s fortsatta arbete med planering av utbyggnaden av YTH bör därför enligt utskottets mening vara att YTH skall kunna lokaliseras till högskoleorter som inte har YTH i dag. Vad utskottet här anfört bör riksdagen med bifall till motion 1982/83:1880 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 5 bort ha följande lydelse:

5. att riksdagen beträffande lokalisering av yrkesteknisk högskoleutbildning med bifall till motion 1982/83:1880 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. Utbildning inom arbetsmiljöområdet (mom. 18)

Rune Rydén, Birgitta Rydle, Göran Allmér och Gunnar Hökmark (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 11 börjar "Utskottet utgår" och på s. 12 slutar "yrkande 3" bort ha följande lydelse:

Utskottet noterar att föredragande statsrådet så sent som i januari i år, i budgetpropositionen, förordade att det inte skall inrättas någon särskild arbetsmiljölinje vid högskolan i Luleå. Detta hade sin grund både i de höga kostnader en sådan utbildning beräknades medföra och i det föreslagna utbildningsinnehållet. Utskottet erinrar om att opinionen varit mycket delad i vad gäller värdet av den utbildning som UHÄ resp. UHÄ:s arbetsgrupp föreslagit. Sveriges civilingenjörsförbund har t. ex. påtalat brister i förslagen i fråga om grundläggande kunskapsområden och uttryckt farhågor för att studerande från en arbetsmiljölinje skulle kunna få svårigheter på arbetsmarknaden. Utskottet delar statsrådets uppfattning såsom den kommit till uttryck i budgetpropositionen i fråga om att en sådan linje inte bör inrättas. Utskottet kan således inte instämma i vad statsrådet anfört i proposition 1982/83:120 om möjligheten att planera för en fullständig utbildningslinje inom arbetsmiljöområdet. Riksdagen bör därför avslå proposition 1982/83:120 i denna del samt de motioner som avser inrättande av en arbetsmiljölinje, nämligen motionerna 1982/83:1358, 1982/83:1376 och 1982/83:1876. Enligt utskottets uppfattning bör ytterligare förbättringar av utbildningen på arbetsmiljöområdet i första hand tillgodoses inom ramen för enstaka kurser. Detta bör riksdagen med bifall till motion 1982/83:2277 yrkande 3 som sin mening ge regeringen till känna. Någon starkare profilering av maskintekniklinjen mot arbetsmiljöområdet finner utskottet inte heller skäl att förorda. De i budgetpropositionen beräknade medlen, 250 000 kr., för en förändring av denna utbildning bör således inte anslås varför anslaget till utbildning för tekniska yrken bör minskas med detta belopp.

dels att utskottets hemställan under 18 bort ha följande lydelse:

18. att riksdagen beträffande utbildning inom arbetsmiljöområdet med bifall till motion 1982/83:2277 yrkande 3 och med avslag på propositionerna 1982/83:100 och 1982/83:120 samt motionerna 1982/83:1358, 1982/83:1376 och 1982/83:1876 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

4. Utbildning inom arbetsmiljöområdet (mom. 18)

Jörgen Ullenhag (fp) anser att den del av utskottets yttrande som på s. 11 börjar "Utskottet utgår" och slutar "budgetåret 1984/85" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att riksdagen inte nu bör göra något uttalande om en eventuell framtida utbildning inom arbetsmiljöområdet, då denna fråga enligt vad som anförs i proposition 1982/83:120 kommer att tas upp i samband med beredningen av budgetpropositionen inför budgetåret 1984/85.

5. Visst innehåll i arkitektutbildningen (mom. 24)

Kerstin Göthberg (c) och Pär Granstedt (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 14 börjar "I den" och slutar "yrkande 36" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att UHÄ i det pågående arbetet med arkitektutbildningens dimensionering och innehåll bör ge prioritet åt utbildning om förnyelseområdenas problem samt sociala, ekologiska och energirelaterade frågor. Detta bör riksdagen med bifall till yrkande 36 i motion 1982/83:948 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 24 bort ha följande lydelse:

24. att riksdagen beträffande visst innehåll i arkitektutbildningen med bifall till motion 1982/83:948 yrkande 36 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

LiberTryck Stockholm 1983